

Митрополит Амфилохије и Епископ Јоаникије с Правним савјетом: Власт правно неписмена, вјерски неосјетљива

Власт је кроз селективно и дискриминаторно незаконито поступање менаџмента Управе полиције започела јавну и правну шикану свештенства, монаштва и вјерног народа Православне цркве, почев од поништавања међународног и уставног права на слободу вјероисповијести до права на слободу окупљања. Списак неуставних и незаконитих активности Управе полиције према нашој Цркви током два претходна мјесеца је катастрофалан, наводи се у заједничкој изјави митрополита Амфилохија, епископа Јоаникија и Правног савјета ексклузивно за “Дан”.

Митрополија црногорско-приморска и друге православне епархије СПЦ у Црној Гори су од 13. марта ове године савјесно и одговорно испоштовале здравствене мјере које су уведене, а представници здравствене власти Црне Горе су због тога више пута јавно исказали захвалност Цркви, казали су у

заједничкој изјави, ексклузивно за “Дан” митрополит црногорско-приморски Амфилохије и епископ будимљанско никшићки Јоаникије са Правним савјетом. Они истичу да су свештенство, монаштво и вјерни народ, исказујући личну и саборну еванђелску вјеру и друштвену одговорност, са молитвом и смирењем примили на своја плећа дио свеопште здравствене невоље.

На жалост, и поред тога, власт је, кроз селективно и дискриминаторно незаконито поступање менаџмента Управе полиције, започела јавну и правну шикану свештенства, монаштва и вјерног народа Православне цркве, почев од поништавања међународног и уставног права на слободу вјероисповијести до права на слободу окупљања. Списак неуставних и незаконитих активности Управе полиције према нашој Цркви током два претходна мјесеца (13. март 9. април 2020. године) је катастрофалан. Показало се, на жалост, да ниједан вјерски тренутак, чак и кадасуу питању сахране преминулих, није био вриједан људске пажње и елементарног поштовања, првенствено од стране Управе полиције (неосновано позивање митрополита Амфилохија и свештенства у полицију и тужилаштво, незаконито спречавање вјерника да уђу у храмове уз поштовање прописаних здравствених мјера, изрицање драконске казне улцињском свештенику коју је за њега, због пријетње затвором, уплатила Митрополија, достављање јавности података улцињског свештеника, забрана резања славских колача на Лазареву суботу, Цвијети, Ђурђевдан и Марковдан, покушај протјеривања свештеника из Плужина, противправно позивање и саслушавање вјерника ради застрашивања, светогрдно поступање до зуба наоружаних припадника полиције испред улаза у православне храмове). Притом, припадници Управе полиције су драстично кршили прописане здравствене мјере, посебно према митрополиту Амфилохију и свештеницимау полицији, о чему постоје докази на видео-снимцима и фотографијама наводи се у изјави митрополита и епископа Јоаникија са Правним савјетом. Управа полиције је, како кажу, поступала без икаквих појединачних правних аката на које би се могла изјавити жалба или искористити друго правно средство ради заштите повријеђених права и основних слобода.

Таквим поступањем је бројним грађанима прекршено право на ђелотворни правни лијек из члана 20 Устава Црне Горе. Уз све то, правна несигурност и угроженост правног поретка је добијала и нову димензију уколико се има у виду начин организације и рада судова у Црној Гори током последња два мјесеца. Међународним и домаћим институцијама и јавности јавно, јасно и гласно указујемо да је право на слободу вјероисповијести, које је зајемчено чланом 18 Универзалне декларације УН о правима човјека, чланом 9 Европске

конвенције за заштиту људских права и основних слобода, чланом 18 Међународног пакта о грађанским и политичким правима, чланом 46 Устава Црне Горе и другим прописима не само ограничено него је радикално погажено вјерницима Митрополије црногорско-приморске, Епархије будимљанско-никшићке и других епархија СПЦ у Црној Гори. У овом случају се никако не ради о ограничењу права ради заштите здравља него о несразмјерним, усменим мјерама и то у обиму који не допуштају међународноправни акти и Устав Црне Горе. Противправни атак на природно људско право на слободу вјероисповијести је извршено наредбом Министарства здравља. Ријеч је о акту чија се правна снага у правном поретку Црне Горе ни у ком погледу не може упоређивати са Универзалном декларацијом УН, Европском конвенцијом, Уставом и законима Црне Горе.

Свака наредба и поступање државних органа, у било којој ситуацији, па и у овој са вирусом Ковид-19, мора бити у складу са међународноправним актима, Уставом и законима Црне Горе. На жалост, то овђе није био случај за православне вјернике. Одредба из члана 1 става 1 тачке 3 Наредбе за предузимање привремених мјера за спречавање уношења у земљу, сузбијање и спречавање преношења новог корона вируса (“Службени лист Црне Горе”, бр. 14/20, 15/20, 17/20, 28/20, 34/20, 36/20, 39/20 и 41/20) је, у дијелу који се тиче укидања и поништавања вјерских права грађана, грубо супротстављена обавезујућим међународноправним актима које је Црна Гора ратификовала и који су за њу обавезујући (члану 18У ниверзалне декларације УН, члану 9 Европске конвенције и члану 18 Међународног пакта о грађанским и политичким правима). То се односи на изречену и ревностно спроведене забране грађанима да присуствују и учествују на богослужењима у вјерским објектима. Грађани су онемогућени да, уз поштовање медицинских мјера о физичкој дистанци и других, уживају своје природно, апсолутно и неотуђиво право на слободу вјероисповијести у колективном аспекту мимо онога што су биле објективне медицинске потребе и разлози. Наведена одредба Наредбе је неуставна, јер је грубо супротстављена одредбама из члана 14 став 2 и члана 46 став 1 Устава Црне Горе. Осим тога, она је и незаконита, јер је у супротности са читавом низом законских одредби и то превасходно Закона о забрани дискриминације и Закона о јавним окупљањима и јавним приредбама. Спорном одредбом Наредбе су поништена и она минимална права грађанима као вјерницима која нијесу спорна у спорном Закону о слободи вјероисповијести објашњавају митрополит, епископ и Правни савјет ексклузивно за “Дан”.

Наредбом је, како истичу, мимо здравог разума, погажен цјелокупни правни

поредак: међународноправни акти, Устав и закони у Црној Гори. Изгледа да, осим наредбе, у правном поретку Црне Горе не постоји ниједан други акт и, у том погледу, ријеч је о догађају без преседана. Митрополија црногорско-приморска и Епархија будимљанско-никшићка су у претходном периоду, у више својих саопштења указале на политичке, идеолошке и медијске аспекте поражавајућих атака на право на слободу вјероисповијести и говора мржње против Цркве, свештенства и вјерника. Неотуђиво је право сваког грађанина, гарантовано међународним правом, Уставом и законима Црне Горе, да “сам или у заједници са другима, јавно или приватно, испољава вјеру или увјерење молитвом, проповједима, обичајима или обредом” (члан 9 ЕК и члан 46 став 1 Устава ЦГ). Ово право је грађанима вјерницима у потпуности поништено од 23. марта до данас. Одредбом из члана 14 став 2 Устава је прописано да су “вјерске заједнице слободне у вршењу вјерских обреда и вјерских послова”. И ова одредба је прекршена Наредбом Министарства здравља барем када је Православна црква у питању. Цркви није омогућено да слободно врши вјерске обреде уз поштовање прописаних здравствених мјера и на то смо више пута узалудно указивали. У члану 1 став 1 тачка 3 неуставне и незаконите Наредбе се, ка да су у питању Црква и вјерске заједнице, ради неуставне забране и укидања права на слободу вјере грађанима у колективном изразу користи неуставни и незаконити појам: вјерски скупови.

Устав и Закон о јавним окупљањима (“Службени лист Црне Горе”, бр. 52/16) не познају такав израз, па се закључује да је неуставном и незаконитом одредбом Наредбе забрањен непостојећи догађај, под који су полиција и тужилаштво, у суровој домаћој реалности, ревносно подвели сваку могућу вјерску активност, и то само у случају православних вјерника и Цркве!?! Осим тога, у правном систему Црне Горе, када је у питању слобода вјере, не постоји категорија “обрета” него искључиво “вјерских обреда”, који не могу бити забрањени никаквим наредбама. Уосталом, регистрације грађанског брака уопште нису биле забрањене у општинама у претходном периоду, али је упорно слата порука да су, уз прославе, забрањена и вјенчања и крштења у храмовима, као и опијела на гробљима!?! Правничка неписменост, вјерска неосјетљивост и идеолошка острашћеност наведене одредбе Наредбе се огледа и у томе што вјерски обреди нису били забрањени него је грађанима забрањено да учествују у вјерским обредима, чиме је суспендовано њихово неотуђиво право. У овом случају, једино разумно и законито што се могло прописати, и то у сарадњи са Црквом и вјерским заједницама, јесте вршење вјерских обреда уз поштовање здравствених мјера о физичкој дистанци и других, а то није учињено. Из тог разлога, Правни савјет ће предузети мјере да се, због будућих случајева, неодложно поништи наведена неуставна и

незаконита одредба Наредбе. На крају, указујемо да, и поред добре воље представника наше Цркве и максималног уважавања личног здравља појединца и јавног здравља у Црној Гори, представници државне власти нису жељели да се општа невоља искористи за постизање консензуса у данашњем подијељеном друштву него је, искључиво због мирних хришћанских литија као легалног и легитимног израза става против спорних одредби Закона о слободи вјероисповијести или увјерења и правном положају вјерских заједница, настављен сурови обрачун са нашом Црквом уз застрашивање грађана и утјеривање страха у њих као у најгора времена једнопартијске тоталитарне идеологије и режима закључују митрополит црногорско приморски Амфилохије и епископ будимљанско никшићки Јоаникије.

mitropolija.com